

Κεφάλαιο 4

Περίοδος της κρίσης του Βυζαντίου
(1025-1453)

ΙΙ. Οι σταυροφορίες και οι συνέπειές τους για το Βυζάντιο

2. Η περίοδος της λατινοκρατίας και τα ελληνικά κράτη

Τα λατινικά κράτη

Διανομή Βυζαντινών εδαφών (Ρωμανία) → περίοδος λατινοκρατίας:

- 1. Βενετοί:** α/ Κωνσταντινούπολη (το μεγαλύτερο μέρος της)
β/ τα σημαντικότερα λιμάνια και νησιά του Αιγαίου και του Ιονίου Πελάγους
- 2. Κόμης Βαλδουίνος:** α/ αυτοκρατορία της Κωνσταντινούπολης
β/ Βασίλειο Θεσσαλονίκης (γιατί εξαρτιόταν από την Κωνσταντινούπολη) + Θρακικά και μακεδονικά εδάφη
- 3. Καταλανοί (14^{ος} αιώνας) (αρχικά), φλωρεντινή οικογένεια τραπεζιτών (στη συνέχεια):** δουκάτο των Αθηνών
- 4. Ηγεμονία της Αχαΐας → Δεσποτάτο του Μυστρά**

Κόμης Βαλδουίνος

Β. Τα ελληνικά κράτη

Πτώση Κωνσταντινούπολης (1204) → τρία ελληνικά κράτη

1. Αυτοκρατορία της Τραπεζούντας (ΝΑ ακτές Εύξεινου Πόντου) (Τραπεζούντα, βιβλίο σελ. 62)
2. Αυτοκρατορία της Νίκαιας (ΒΔ τμήμα Μ. Ασίας)
3. Κράτος της Ηπείρου (Ήπειρος + Αιτωλοακαρνανία)
4. Δεσποτάτο του Μυστρά [(Μάχη Πελαγονίας (1259) → Νίκη Βυζαντινών] (Δεσπότης = ο αδελφός του βυζαντινού αυτοκράτορα): τα κάστρα: α/ Μάνη

β/ Γεράκι

γ/ Μονεμβασία

δ/ Μυστράς

Βιβλίο σελ. 63

Τα ελληνικά κράτη μετά το 1204

Τα ελληνικά και λατινικά κράτη που διαδέχθηκαν τη Βυζαντινή Αυτοκρατορία (1204)

Σερβία

Βουλγαρία

Θεσσαλονίκη

Κωνσταντινούπολη

Αυτοκρατορία
Τραπεζούντας

Λατινική

Αυτοκρατορία

Δεσποτάτο
Ηπείρου

Δυριανούπολη

Αυτοκρατορία
Νίκαιας

Σουλτανάτο
Ικονίου

Δουκάτο
Αθήνας

Πριγκιπάτο
Αργείας

Βασίλειο

Βασίλειο
Αρμενίας

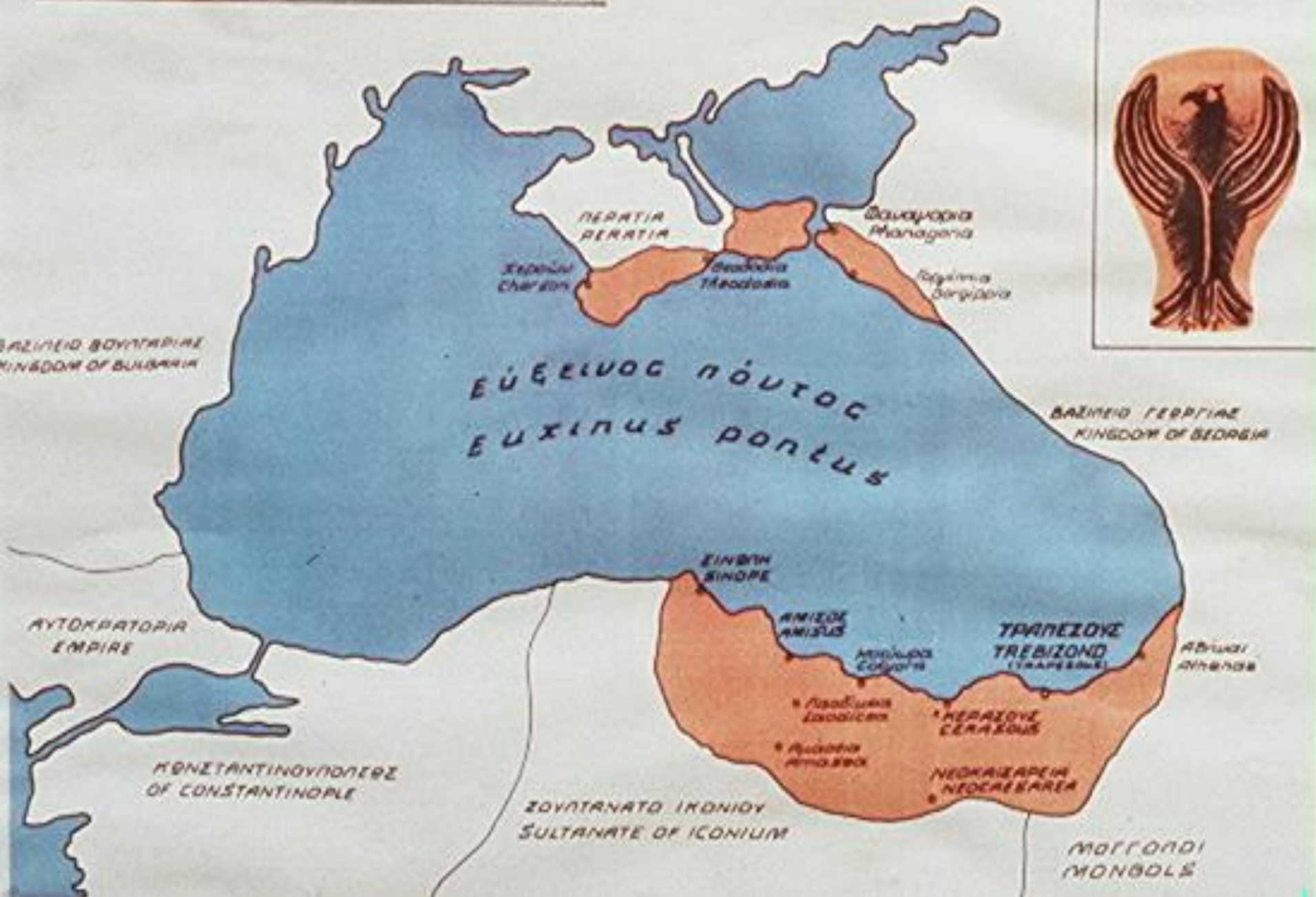
Νίκαια

Βασίλειο
Κύπρου

Κμητεία
Τραπεζίας

ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΑ ΤΡΑΠΕΖΟΥΝΤΑΣ 1204-1461 μ.χ.
EMPIRE OF TREBIZOND 1204-1461 a.d.

ΕΜΒΛΗΜΑ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΑΣ
 THE TRAPEZOUNTAE
 EMBLEM OF THE
 TREBIZOND EMPIRE

Latin
Empire

Empire
of
Nicaea

Thessalonica

Constantinople

Epirus

ΔΕΣΠΟΤΑΤΟ ΤΗΣ ΗΠΕΙΡΟΥ

Ιδρύθηκε από τον Μιχαήλ Α' Δούκα, που ήταν γιος του σεβαστοκράτορα Ιωάννη Δούκα, εξάδελφος των αυτοκρατόρων Ισαάκιου Β' Αγγέλου και Αλεξίου Γ'.

Πρωτεύουσα:
Άρτα

διάρκεια:
1204-1315

σύμβολο:
δικέφαλος αετός
(ίδιο με της
Νίκαιας)

The Despotate of the Morea
ca. 1450 AD

- Thomas Palaiologos
- Demetrios Palaiologos

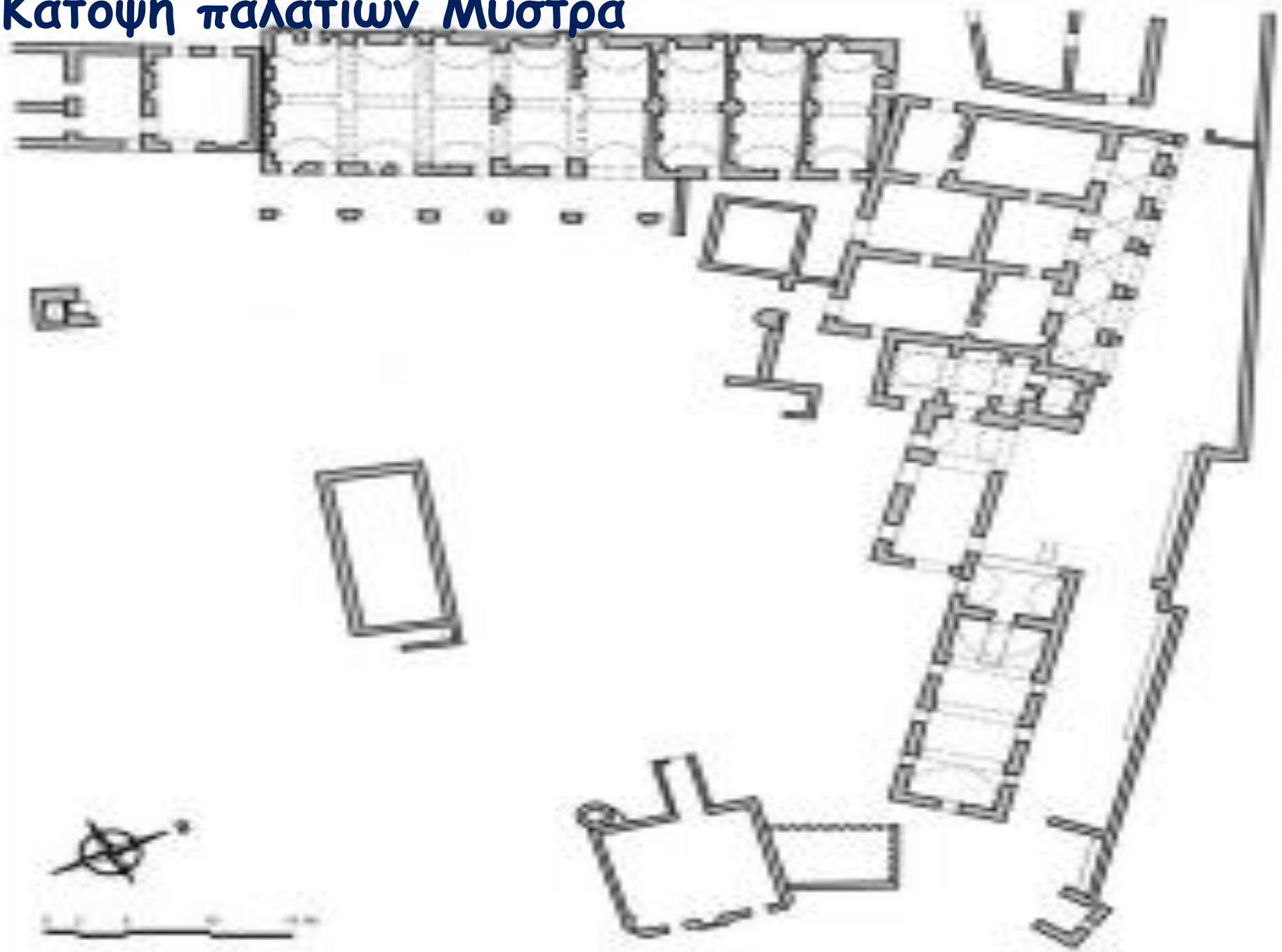

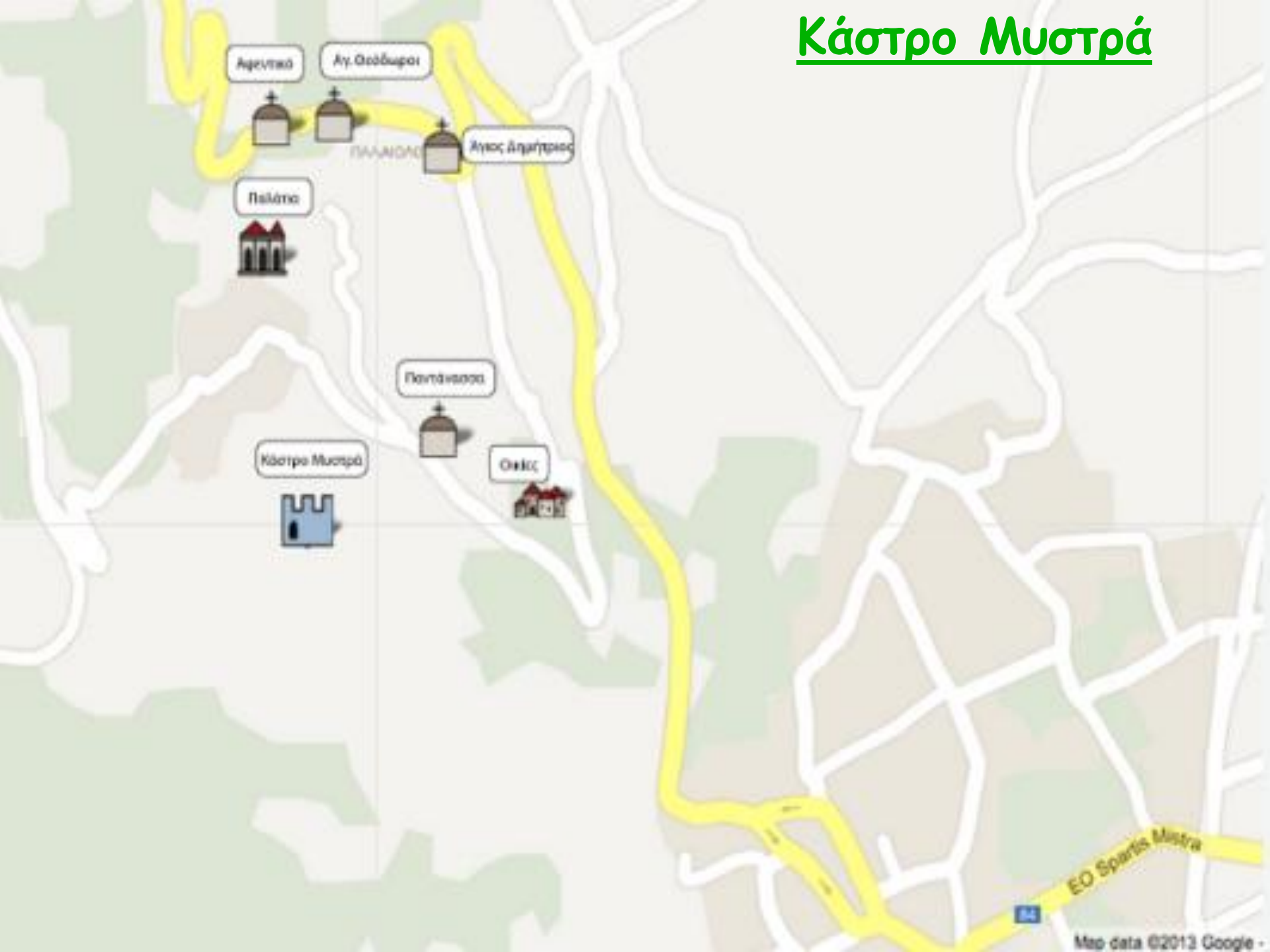

Κάτοψη παλατιών Μυστρά

Κάστρο Μυστρά

Αγ. Γεωργίου

Αγ. Θεόδωροι

ΠΑΛΑΙΟΝ

Άγιος Δημήτριος

Παλιόκαστρο

Ποταμιόκαστρο

Κάστρο Μυστρά

Οικόπεδο

ΕΟ Σπάρτης Μυστρά

Κάστρο Μυστρά

Κάστρο Μυστρά

Κάστρο Μυστρά

Παιχνίδι

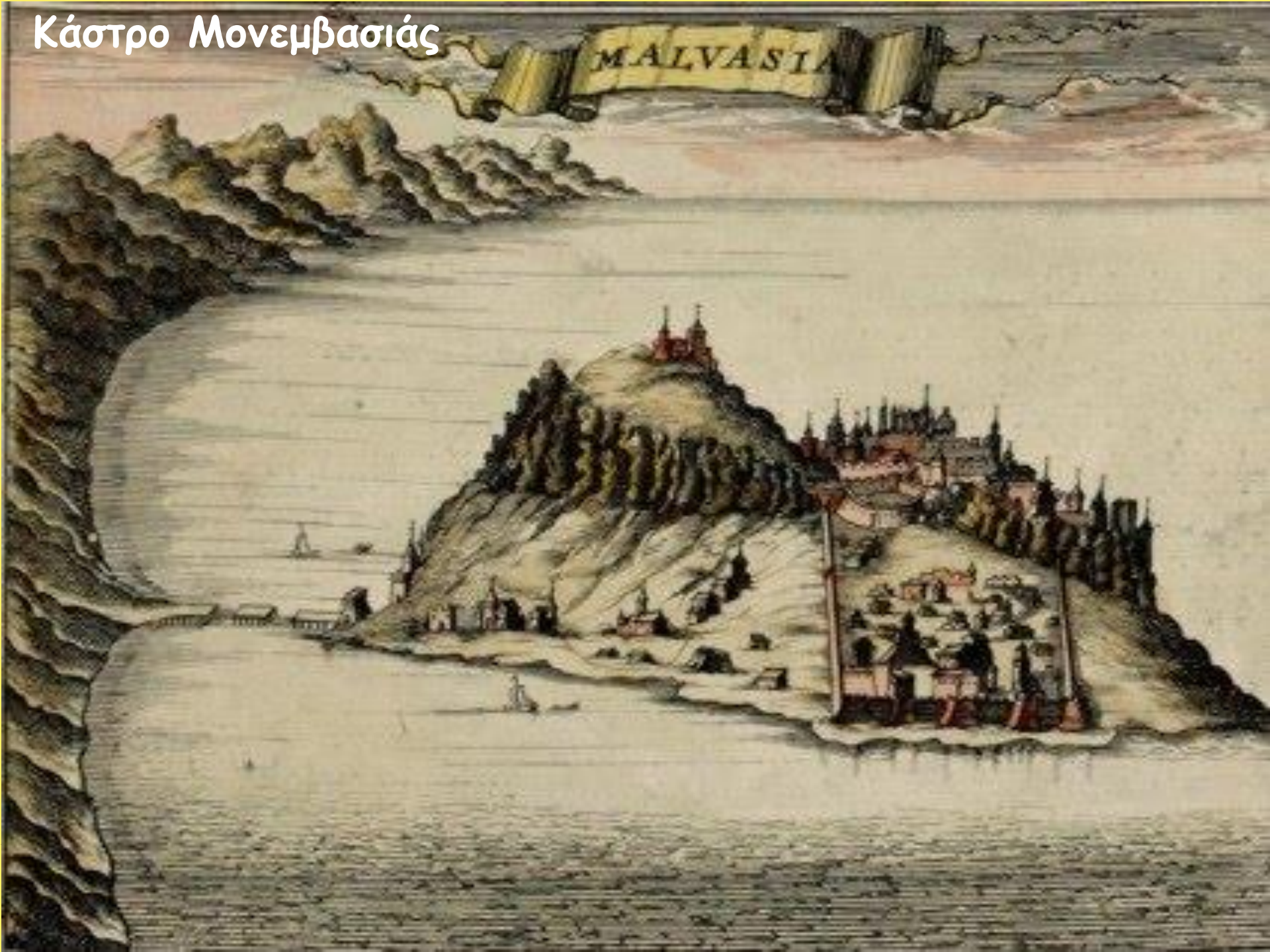

Κάστρο Μάνης

Κάστρο Μονεμβασιάς

MALVASIA

Μονεμβασιά

Γ. Λατίνοι και Έλληνες

Έλληνες: Συσπείρωση και αντίσταση
κατά των Λατίνων

≠

Λατίνοι: Υπεροψία και περιφρόνηση
προς τους «σχισματικούς»
Έλληνες

Δ. Νέα ιδεολογία και ανάκτηση της Πόλης

Τα ελληνικά κράτη:

1. συνενώνουν τις δυνάμεις του Ελληνισμού
2. αποκρούουν τις επιθέσεις των Λατίνων
3. οργανώνονται στρατιωτικά και πολιτικά
4. προκόβουν στην οικονομία και τον πολιτισμό
5. προσπαθούν να ξανακερδίσουν την Κωνσταντινούπολη
6. προσπαθούν να ξαναφτιάξουν τη Βυζαντινή Αυτοκρατορία (1261) → Μιχαήλ Η΄ Παλαιολόγος (αυτοκράτορας της Νίκαιας)

Μιχαήλ Η' Παλαιολόγος

Δ. Νέα ιδεολογία και ανάκτηση της Πόλης

Λόγοι επιτυχίας: ξύπνημα εθνικού αισθήματος Βυζαντινών γιατί:

1. Συνδέονται με το ιστορικό παρελθόν τους (κυρίως μετά την Άλωση της Πόλης)
2. Συμβιβάζουν στη συνείδησή τους την αρχαία ελληνική κληρονομιά και τη χριστιανική πίστη

1200

1300

1204

Άλωση Πόλης

1259

1261

Μάχη Ανάκτηση
Πελαγονίας Κωνσταντινούπολης

